

Preliminär rapport över undersökning av stenåldersboplats vid
H.M. Konungens fiskestuga vid Forsavan, Sorsele sn, Västerbotten.

12/8 - 22/8 1969

8/8 - 23/8 1970

Sammanställd av

Peter Gustafsson 1969

Lennart Sundqvist

Peter Gustafsson 1970

Lennart Sundqvist

Under ledning av docent Hans Christiansson, Nordarkeologi, och i samarbete med intendenten vid Skellefteå museum, FD Ernst Westerlund, har arkeologisk undersökning av stenåldersboplatsen vid Forsavan, Sorsele sn, Västerbotten, ägt rum under tiden 12/8 - 22/8 1969 och 8/8 - 23/8 1970.

Deltagare:		1969	1970
Hans Christiansson	Uppsala	x	x
Asta Brandt	Skellefteå	x	
Noel Broadbent	Uppsala		x
Lilian Bue Madsen	Bjergby, Danmark	x	
Svend Bue Madsen	Bjergby, Danmark	x	
Anita Christiansson	Uppsala		x
Helge Fjällström	Norra Fjällnäs	x	x
Hubert Fjällström	Norra Fjällnäs	x	x
Peter Gustafsson	Skellefteå	x	x
Ulla Renström	Umeå	x	
Alf Svensson	Norra Fjällnäs	x	
Lennart Sundqvist	Bjurselet, Byske	x	x
Holger Södermark	Byske		x
Kerstin Vassgren	Uppsala		x
Ernst Westerlund	Skellefteå	x	

Utgrävningar vid Forsavan har tidigare pågått under tiden 11/8 - 18/8 1967 och 10/8 - 19/8 1968. Sammanlagt har en yta av 135 m² undersökts, och dessa undersökningar finns redovisade i separata preliminära årsrapporter.

De under 1969 och 1970 utgrävda områdenas belägenhet framgår av denna rapport jämte schaktplaner och översiktskarta.

Vid undersökningen har använts ett koordinatsystem, vilket utgångspunkt är en av Vattenfallsverkets fixpunkter, belägen vid det av Konungen ägda nordligaste båthuset, väster om utgrävningsplatsen. Koordinatsystemet har en V-0 x-axel och N-S y-axel, vilka skär varandra vid punkt 100 200 (fixpunkten). Sifferkombinationens tre första siffror anger avståndet längs x-axeln och de tre senare avståndet längs y-axeln.

Vid utgrävningsarbetet tillämpades ett rutsystem med kvadratmeterrutor, där varje ruta identifieras med koordinatsiffran för dess SV hörn. Höjdvärdena är angivna i förhållande till ett 0-plan, vars höjd är lika med fixpunktens.

1969

Belägenhet: 124 - 127 207
 124 - 127 206
 124 - 127 205
 124 - 127 204
 124 - 130 203
 124 - 130 202
 119 - 132 201
 124 - 125 200
 122 - 124 197

135 - 136 195
 129 - 131 194
 133 - 136 194
 125 - 131 193
 133 - 136 193
 125 - 136 192
 127 - 131 191
 122 - 124 197

Planer: 1 st skala 1:100
 1 st skala 1:50
 15 st skala 1:20

Profil: 126 - 127 204 skala 1:20

I likhet med tidigare års undersökningar genomfördes årets utgrävning i två lager. Lagerdelningen är följande:

- Lager I Ett 1 - 2 cm tjockt vegetationslager, samt ett 2 - 10 cm tjockt urlakningslager som stundom bildar fördjupningar i den underliggande, rödgula sanden.
- Lager II Ett ca 10 cm tjockt lager med något grövre rödgul sand, småningom övergående i mjäla.

Samtliga artefakter (undantag 4 st) samt merparten av avslagsmaterialet tillvaratogs i det grå urlakningsskiktet i lager I. Fyndmaterialet var även denna säsong mestadels tillverkat av ljus kvartsit och geologiska

definitioner utelämnas därför i denna rapport, utom i de fall där uppenbara avvikelser från nämnda material förekommer.

Med ledning av indikationerna på den år 1968 upprättade spridningskartan för artefakter och avslag i schakt IV, företogs utvidgning av schaktet i N och S riktning med sammanlagt 69 m², fördelade så att den norra utvidgningen omfattade 38 m² och den södra 29 m². Den norra utvidgningens ena schaktkant kom att ligga omedelbart o Kungens kåta. Till denna utvidgning hörde även en tranché, 5 x 1 m, som lagts ut i västlig riktning från punkt 124 201 söder om kåtan.

En mindre utvidgning, omfattande 2 m² (rutorna 122 - 123 197), företogs i anslutning till det år 1967 undersökta schakt III. I dessa rutor tillvaratogs 9 st avslag, samt i ruta 123 197 en skrapa (17).

Den i 1968 års preliminära rapport beskrivna avslagskoncentrationen i schakt IV, som med sex meters längd och drygt en meters bredd sträckte sig i SO riktning från punkt 129,5 199, fortsatte med sin spridning ytterligare nära en meter in på den år 1969 undersökta utvidgningen åt söder. I ruta 133 194 tillvaratogs 24 st avslag och i rutorna 133 - 135 193 9 st. Koncentrationens totala längd blev därmed nära 7 m och innehöll ca 1 250 avslag. Området kring denna koncentration saknar nästan helt avslag. Däremot har ett stort antal föremål tillvaratagits i anslutning till denna. (Se 1968 års preliminära rapport).

I södra utvidgningen tillvaratogs ytterligare ett 40-tal avslag; i ruta 125 193 17 st, ruta 126 192 9 st, samt rutorna 132 192 och 135 192 med 6 st avslag i vardera. Övriga avslag fanns jämnt spridda över hela området. Samtliga avslag i den södra utvidgningen påträffades i lager I.

Av de stenar som frampreparerats i den södra utvidgningen, framkom i lager I endast ett 10-tal, vilka bestod av den i området vanliga skiffrika bergarten. Först vid nedrensning av det andra lagret framkom, med centrum vid punkt 129 193, en 3 x 4 m stor, oregelbundet formad ansamling av 5 - 15 cm stora stenar av starkt vittrande bergart. Denna stensamling torde vara helt naturlig för området.

Vid nedrensning av det första lagret tillvaratogs de föremål som södra utvidgningen gav; i ruta 129 191 en knacksten (28) av kvarts och i ruta 127 193 ett bearbetat avslag (54).

Generellt kan sägas att tätheten av fynd och avslag markant avtar mot, och så småningom upphörde i schaktets södra del. Vidare iaktogs i denna riktning inte längre stensättningar eller andra lämningar av mänsklig aktivitet. Sannolikt nådde vi här boplatsens begränsning mot S.

I den utvidgning av schakt IV som företogs mot norr, omfattande en yta av 38 m², tillvaratogs inte mindre än 53 st föremål. Av dessa var 34 st av den för området mest förekommande ljusa kvartsiten, medan 17 st bestod av grå eller brungrå (hälle-) flinta. En klar skillnad kunde iakttagas beträffande de båda materialens spridningsområden. Kvartsiten fanns i utvidgningens södra del, medan flintan var koncentrerad till den norra delen.

Av flinta tillvaratogs i ruta 125 201 ett bearbetat avslag (35), i ruta 125 204 två bearbetade avslag (2 och 29) samt en liten kärna (27), i ruta 126 204 två bearbetade avslag (22 och 24), i ruta 125 205 fem bearbetade avslag (30, 31, 32, 33 och 34), i ruta 126 205 ett bearbetat avslag (25), i ruta 126 206 två bearbetade avslag (39 och 41) samt en skrapa (40). I ruta 124 206 tillvaratogs slutligen två bearbetade avslag (36 och 38). De flesta bearbetade flintföremålen torde härröra från samma råämne.

Av kvartsitmaterialet framkom ett flertal av fynden i små ansamlingar. Så var fallet i ruta 125 204, där ett bearbetat avslag (21) och en spånkniv (23) tillvaratogs.

Om övriga kvartsitfynd, se kommande text samt fyndlista.

En större avslagskoncentration, innehållande ca 1 500 avslag, påträffades i rutorna 124 - 125 202 och 125 - 126 201; störst var tätheten i ruta 125 201 med 938 st avslag. Koncentrationen var oval; längd 1,7 m och bredd 1,4 m, med längdaxeln i SO - NV riktning. Samtliga avslag tillvaratogs i lager I, de flesta i det grå urlakningslagret. Anmärkningsvärt är, att en flat häll, 30 x 30 cm, av skiffrig stenart placerats direkt på avslagsan-

hopningen, där dess täthet var som störst. Om denna hell haft någon funktion i den förhistoriska bosättningen har ej med säkerhet kunnat fastställas, då dess ytor ej uppvisar spår efter mekaniska skador. I anslutning till avslagskoncentrationen var anhopningen av kvartsitföremålen tätast. Följande föremål tillvaratogs; i ruta 125 201 två skrapor (6 och 9) samt en spånkniv (20), i ruta 126 201 en skrapa (7) samt ett bearbetat avslag (8), i ruta 124 202 en del av pilspets (5) och del av spjutspets (49), i rutorna 124 - 126 203 en skrapa (15), en del av en pilspets (18) samt tre delar av spjutspetsar (3, 10 och 13) samt slutligen i ruta 125 202 en kniv av ljus kvartsit (11).

Ytterligare en avslagskoncentration, dock av mindre format, framkom vid nedrensning av lager I i norra utvidgningen. I ruta 125 205 tillvaratogs 100 avslag, varav 83 st var av en ej genomskinlig, "mjölk"-färgad kvartsit. Av denna kvartsit har under de tidigare utgrävningarna tillvaratagits ett flertal artefakter; vi har dock tidigare endast relativt få avslag av samma material. Avslagskoncentrationen låg i centrum av det område där de ovan beskrivna flintfynden gjordes. I anslutning till koncentrationen tillvaratogs de tidigare beskrivna flintföremålen, nr: 25, 27, 29, 30, 31, 32, 33 och 34.

Av de ca 400 avslag som ytterligare framkom, relativt jämnt fördelade mellan övriga rutor, bestod 38 st av en svart, skifferliknande bergart. Några artefakter av denna bergart har ännu ej påträffats. Avslagen var koncentrerade till utvidgningens norra del.

Till den norra utvidgningen hörde även en tranché, 5 x 1 m, (rutorna 119 - 123 201) som i västlig riktning lagts från punkt 124 201. I denna tranché tillvaratogs 109 st avslag, samt i ruta 120 201 en stickel (43), en skrapa (44) och en kniv tillverkad av ett avslag (45). I ruta 123 201 tillvaratogs en del av en pilspets (42). Uppenbart är att boplatsen fortsätter i västlig riktning. En utvidgning mot väster planeras för nästa års utgrävning.

En myckenhet stenar framträdde vid nedrensning av lager I i den norra utvidgningen. Dessa var jämnt fördelade över samtliga rutor. Stenarnas storlek varierade mellan 0,5 m²-stora, jordfasta block till dm-stora, ofta vittrade, gärna flata stycken av skiffrig bergart. Denna spridning syns

vara helt naturlig för området.

Vid nedrensning av lager II framkom i ruta 124 202 två spånknivar (46 och 47) och en del av en spjutspets (48) samt i ruta 124 203 en skrapa (50). Ett 20-tal avslag tillvaratogs i detta lager.

Fynden i lager II kom något djupare än övriga tillvaratagna fynd på boplatsen. Av fyndens utseende att döma, torde de emellertid tillhöra samma kulturfas.

Någon begränsning av boplatslagret i nordlig riktning har under 1969 års utgrävning ej kunnat fastställas. Utgrävning i denna riktning kommer därför att fortsätta kommande säsong. Genom årets utgrävning framstår det klart att Kungens kåta satts upp på en central del av stenåldersboplatsen. Ett flertal fynd har tillvaratagits alldeles intill kåtans grundstenar.

Det under 1969 undersökta området har tornfotograferats med samma metod som beskrivits i 1968 års preliminära rapport. Separata foton har även tagits för varje ruta.

Antalet tillvaratagna artefakter under 1969 års utgrävningar uppgår till 55 st; vidare har ca 1 900 avslag tillvaratagits. Den sammanlagda ytan av 1969 års utgrävning är 69 m². Totalt har nu 204 m² undersökts. Fortsatt undersökning av stenåldersboplatsen vid Forsåvan planeras att genomföras under augusti månad 1970.

Fyndförteckning

(röd markering)

		<u>läge</u>	<u>höjd</u>
1. Skrapa 3.8 x 2.2 x 0.8 cm	ljus kvartsit	124 200	--
2. Bearbetat avslag 1.0 x 1.7 x 0.6 cm	gråbrun flinta	125 204	--
3. Del av spjutspets 6.9 x 3.7 x 1.2 cm	ljus kvartsit	125 203	--
4. Del av pilspets 3.7 x 1.8 x 0.7 cm	ljus kvartsit	ca 127 195	--
5. Del av pilspets 2.2 x 1.8 x 0.5 cm	ljus kvartsit	124 202	--
6. Skrapa 3.9 x 1.4 x 0.5 cm	ljus kvartsit	125.60 201.76	2.42
7. Skrapa 1.7 x 3.0 x 0.5 cm	ljus kvartsit	125.82 201.32	2.45
8. Bearbetat avslag 2.0 x 1.0 x 0.4 cm	ljus kvartsit	125.84 201.09	2.47
9. Skrapa 2.1 x 1.5 x 0.3 cm	ljus kvartsit	125 201	--
10. Del av spjutspets 2.2 x 3.6 x 0.8 cm	ljus kvartsit	124.05 203.17	2.39
11. Kniv 5.4 x 2.5 x 1.1 cm	ljus kvartsit	125.75 202.67	2.43
12. Knacksten 3.2 x 3.2 x 2.0 cm	kvarts...	128.04 203.60	2.42
13. Del av spjutspets 3.4 x 1.9 x 0.6 cm	ljus kvartsit	125.35 203.20	2.45
14. Lerk lump 2.0 x 1.8 cm	--	127.51 201.84	2.41

		<u>läge</u>	<u>höjd</u>
15. Skrapa 3.7 x 5.9 x 1.3 cm	ljus kvartsit	126.14 203.22	2.35
16. Skrapa 2.2 x 3.4 x 0.7 cm	ljus kvartsit	127.90 203	2.35
17. Skrapa 3.2 x 2.5 x 0.6 cm	ljus kvartsit	123.58 197.70	2.28
18. Del av pilspets 1.3 x 1.7 x 0.6 cm	ljus kvartsit	125.35 203.31	2.39
19. Skrapa 1.5 x 3.6 x 0.5 cm	ljus kvartsit	129.50 202.54	2.46
20. Spånkniv 3.5 x 2.0 x 0.7 cm	ljus kvartsit	125.22 204.54	2.37
21. Bearbetat avslag 4.0 x 1.8 x 0.8 cm	ljus kvartsit	125.56 204.29	2.36
22. Bearbetat avslag 3.0 x 2.0 x 0.9 cm	gråbrun flinta	126.60 204.87	2.39
23. Spånkniv 5.1 x 3.3 x 0.9 cm	ljus kvartsit	125.60 204.39	2.35
24. Bearbetat avslag 2.5 x 1.6 x 1.0 cm	grå flinta	126.08 204.58	2.31
25. Bearbetat avslag 2.9 x 2.8 x 0.9 cm	gråbrun flinta	126.23 205.42	2.22
26. Spånkniv 3.9 x 2.3 x 0.5 cm	ljus kvartsit	124.68 205.11	2.35
27. Knuta 2.3 x 1.3 x 1.3 cm	grå flinta	125.50 205	2.33
28. Knacksten 4.2 x 3.0 x 2.5 cm	kvarts	129.80 191.63	2.60
29. Bearbetat avslag 1.5 x 0.8 x 0.4 cm	gråbrun flinta	125.26 205	2.32

		<u>längd</u>	<u>höjd</u>
30. Bearbetat avslag 1.4 x 1.1 x 0.6 cm	grå flinta	125.80 205.74	2.33
31. Bearbetat avslag 1.3 x 0.7 x 0.3 cm	grå flinta	125.25 205.60	2.26
32. Bearbetat avslag 1.3 x 0.9 x 0.3 cm	grå flinta	125.21 205.70	2.21
33. Bearbetat avslag 1.0 x 0.9 x 0.4 cm	grå flinta	125.25 205.69	2.23
34. Bearbetat avslag 1.1 x 0.8 x 0.2 cm	grå flinta	125.33 205.60	2.25
35. Bearbetat avslag 1.5 x 1.1 x 0.3 cm	grå flinta	125 201	---
36. Bearbetat avslag 1.0 x 1.0 x 0.2 cm	grå flinta	124 206	---
37. Skrapa 5.9 x 6.7 x 1.8 cm	ljus kvartsit	124.40 206.90	2.26
38. Bearbetat avslag 1.3 x 0.7 x 0.2 cm	grå flinta	124.80 206.80	2.28
39. Bearbetat avslag 1.7 x 1.5 x 0.6 cm	grå flinta	126.18 206.18	2.34
40. Skrapa 1.9 x 3.2 x 1.1 cm	gråbrun flinta	126.72 206.42	2.32
41. Bearbetat avslag 6.3 x 2.8 x 1.5 cm	gråbrun flinta	126.23 206.39	2.30
42. Del av pilspets 1.2 x 1.2 x 0.5 cm	ljus kvartsit	123.52 201.22	2.38
43. Sticket 4.5 x 5.8 x 1.1 cm	ljus kvartsit	120.18 201.47	2.32
44. Skrapa 2.9 x 2.1 x 0.5 cm	ljus kvartsit	120.40 201.90	2.34

			<u>längd</u>	<u>höjd</u>
	45. Kniv 5.6 x 3.9 x 1.5 cm	ljus kvartsit	120.30 201.62	2.33
XX	46. Spånkniv 10.4 x 4.1 x 1.1 cm	ljus kvartsit	124.57 202.46	2.19
XX	47. Spånkniv 6.2 x 3.5 x 1.5 cm	ljus kvartsit	124.35 202.92	2.27
XX	48. Del av spjutspets 2.4 x 2.8 x 0.7 cm	ljus kvartsit	124.13 202.10	2.25
	49. Del av spjutspets 4.2 x 3.3 x 1.1 cm	ljus kvartsit	124.0 202.43	2.42
XX	50. Skrapa 4.3 x 3.7 x 1.1 cm	ljus kvartsit	124.93 203.45	2.30
	51. Bruksretuscherat avslag 5.3 x 3.9 x 1.5 cm	ljus kvartsit	124 206	---
	52. Bearbetat avslag 3.4 x 2.3 x 1.4 cm	ljus kvartsit	125 206	---
	53. Bruksretuscherat avslag 3.6 x 2.6 x 0.6 cm	ljus kvartsit	128 202	---
	54. Bearbetat avslag 6.7 x 5.3 x 1.6 cm	ljus kvartsit	127 193	---
	55. Bearbetat avslag 0.9 x 0.7 x 0.2 cm	grå flinta	-----	---

XX = lager II

Beläggstet:	116 - 121	197
	116 - 123	198
	116 - 123	199
	116 - 123	200
	116 - 118	201
	116 - 118	202
	116 - 117	203
	116 - 117	204
	116 - 117	205
	116 - 117	206
	116 - 118	207
	123	207
	116 - 123	208
	116 - 123	209

Diagonalt

halva rutorna:	119	202
	118	203
	118	206
	119	207
	123	206
	122	207

Planer:	1 st i skala 1:100
	1 st i skala 1:50
	8 st i skala 1:20

Profiler:	105 - 114	202	i skala 1:20
	118	204 - 120	202 i skala 1:20
	120	208 - 118	206 i skala 1:20
	124	206 - 122	208 i skala 1:20
	118	206 - 118	204 i skala 1:20
	122	208 - 120	208 i skala 1:20

Lagerindelningen för årets utgrävning är följande:

Lager I : Ett 1 - 4 cm tjockt torvlager över ett 2 - 10 cm tjockt urlakningslager (mjälalager), som stundom bildar fördjupningar i den underliggande rödgula sanden.

Lager II: Ett 10 cm tjockt lager av något grövre, rödgul sand.

Merparten av fyndmaterialet från 1970 års grävning bestod av ljus kvartsit, dock med varierande kristallstorlek och färgnyans. Geologiska definitioner av fyndmaterialet utelämnas i fortsättningen i denna rapport, utom i de fall uppenbara avvikelser från nämnda material förekommer.

1970 års utgrävningsområde, omfattande 67 m^2 , utgör en utvidgning mot väster och nordväst av de år 1968 och 1969 undersökta områdena. Den ena schaktkanten kom att följa Kungens kåtas sydvästra, västra, nordvästra, norra och nordöstra sidor. Detta innebär att 6 st m^2 -stora rutor fick undersökas diagonalt till halva sin storlek. Årets utvidgning innebär att hela området närmast runt kåtan nu har undersökts.

Torvlagrets tjocklek i utvidgningen var normalt 1 - 4 cm, men ökade markant i riktning mot kåtan och hade intill denna en tjocklek varierande mellan 10 och 18 cm. Lagret närmast kåtan bestod mestadels av torv, som under årens lopp rasat ned från dess torvklädda ytterväggar. I profilerna intill kåtan kunde iakttas upp till fyra lager torv, som på så sätt lagrats på varandra. (Se profiler).

Den torvtäckning som (ca år 1925) påfördes kåtan uppges av dess byggmästare, samnen Axel Nilsson-Vinkka, ha hämtats ett 100-tal m NO om stenåldersboplatsen. Under senare år har emellertid vid flera tillfällen torvtäckningen reparerats och torv har då tagits i närheten av kåtan, således på själva stenåldersboplatsen. Vid besiktning av stenåldersboplatsen 1966 tillvaratogs ett 10-tal avslag från kåtans torvtäckning.

Vid nedrensning av rutorna närmast kåtan, tillvaratogs i torven ett 10-tal avslag samt i ruta 121 208 en skrapa (24). Sistnämnda fynd tillvaratogs mellan de två nedersta torvlagren. Dessa fynd kan med säkerhet härledas till nedrasad torv från kåtans ytterväggar.

Vid fortsatt nedrensning av lager I tillvaratogs 27 st artefakter; många av dessa låg även denna säsong i mindre koncentrationer. Någon större ansamling av fynd av den typ som beskrivits i 1969 års preliminära rapport, förekom dock inte.

I området söder om kåtan påträffades 3 mindre ansamlingar av fynd; i ruta 123 198 3 st bearbetade avslag (3, 4, 5), i ruta 118 198 2 st skrapor (9, 11) samt i ruta 118 201 en spånkniv (7), ett bearbetat spån (8) samt en skrapa (10). I detta avsnitt av utvidgningen tillvaratogs även en del av en pilspets (6) i ruta 120 200, 2 st skrapor (2, 29) i ruta 120 199 resp. 121 197 samt en kärnskrapa (13) i ruta 119 199. På sistnämnda fynd kan man se att tunna avslag, s.k. mikrolitavslag, slagits bort från dess ena sida. Föremålet har sedan omarbetats och försetts med ett mindre eggparti.

Den största koncentrationen av fynd påträffades strax intill kåtans nordvästra sida, i den 0,5 m² stora rutan 119 207. Här tillvaratogs 2 st skrapor (19, 20), en del av en skrapa (21) samt ett bearbetat avslag (22). Fynden låg med ett inbördes avstånd av ca 25 cm.

Vid kåtans nordöstra sida, i den 0,5 m² stora rutan 123 206, påträffades 3 st skrapor (26, 27, 28) varav en, (28), tillverkats av mörk kvartsit. Vid nedrensning av denna ruta frilades i profil 122 208 - 124 206 ett par flata hållar, vilka ingår i kåtans stengrund.

Av mörk, skifferliknande bergart var ett bearbetat spån (15) som påträffades i ruta 116 203. Ytterligare en del av samma spån (17) tillvaratogs i ruta 117 203. Inga avslag av ovan nämnda material tillvaratogs vid årets utgrävning. Under 1969 års utgrävning tillvaratogs emellertid ett 40-tal avslag av mörk, skifferliknande bergart. Ett flertal av dessa avslag visade sig vid den efterföljande bearbetningen kunna passas ihop till mindre stycken, (se 1969 års preliminära rapport).

Av övriga fynd framkom i ruta 116 205 en skrapa (15), i ruta 116 208 ett bearbetat avslag (18), i ruta 119 209 en del av en pilspets (23) samt i ruta 121 209 ett bearbetat stycke (25).

I lager I tillvaratogs ca 100 st avslag. Dessa förekom jämnt fördelade i samtliga rutor; undantag ruta 122 200, där 28 st avslag tillvaratogs i en mindre koncentration.

I utvidgningen framkom en myckenhet med sten. Stentätheten söder om kåtan var dock mindre påtaglig och påminde mycket om stenspridningen i de år 1967 och 1968 undersökta områdena. Stenarna var av ca 10 - 30 cm storlek och bestod av en starkt vittrande bergart. Stentätheten ökade påfallande i området väster och norr om kåtan i riktning mot backkrönet, där så gott som hela markytan täcktes av 10 - 100 cm stora, en del jordfasta, block av skiffrig bergart. Denna stenspridning synes dock vara naturlig för området.

Vid nedrensning av lager II tillvaratogs strax under det grå mjälalagret, en spånskrapa (31) av mörk kvartsit i ruta 116 208 samt en hel och väl bearbetad pilspets (32) med rak bas i ruta 118 209. Pilspetsen var tillverkad

av grå kvartsit. I lager II tillvaratogs även ett 10-tal avslag.

Ett 9 m långt och 0,5 m brett profilschakt upptogs i Ö-V riktning, mellan punkterna 105 - 114 202. Därmed kunde en profil innefattande större delen av backsluttningen mot Tärnaån avritas. En avvägning av backsluttningen företogs även fortsättningsvis efter linje 202 i profilens förlängning, mellan profilschaktets slut och vattenlinjen.

Under 1970 års utgrävning tillvaratogs 3 st föremål från 1968 och 1969 års schaktmassor, nämligen 2 st skrapor (1, 33) samt ett bearbetat avslag (30).

Någon begränsning av boplatsen i nordlig eller västlig riktning kunde ej fastställas under årets utgrävning. En fortsatt undersökning av stenåldersboplatsen planeras därför år 1971.

Det år 1970 undersökta området har tornfotograferats på samma sätt som beskrivits i 1968 års preliminära rapport. Separata snedfoton för varje ruta har även tagits.

Antalet tillvaratagna artefakter år 1970 uppgår till 33 st; vidare har 123 st avslag tillvaratagits, vilket utgör en markant minskning i jämförelse med tidigare års undersökningar. Den år 1970 undersökta ytan uppgår till 67 m². Totalt har nu 271 m² undersökts.

Fyndförteckning

Formårn 1970

(grön markering)

		<u>läge</u>	<u>höjd</u>
X 1. Skrapa	ljus kvartsit	--	--
4,1 x 2,6 x 0,8 cm			
2. Skrapa	ljus kvartsit	120,59	119,13
1,9 x 1,9 x 0,5 cm			2,34
3. Bearbetat avslag	ljus kvartsit	123,60	198,31
2,4 x 2,0 x 0,9 cm			2,28
4. Bearbetat avslag	ljus kvartsit	123,62	198,76
2,6 x 1,8 x 0,5 cm			2,28
5. Bearbetat avslag	ljus kvartsit	123,50	198,84
5,5 x 4,1 x 1,4 cm			2,27
6. Del av pilspets	ljus kvartsit	120,70	200,65
4,9 x 2,0 x 0,7 cm			2,49
7. Spånkniv	ljus kvartsit	118,72	201,75
7,3 x 2,8 x 1,1 cm			2,23
8. Bearbetat spån	ljus kvartsit	118,70	201,79
4,7 x 3,5 x 0,9 cm			2,23
9. Skrapa	ljus kvartsit	118,15	198,50
2,4 x 3,1 x 0,8 cm			2,21
10. Skrapa	ljus kvartsit	118,82	201,80
4,9 x 4,3 x 1,0 cm			2,23
11. Skrapa	ljus kvartsit	118,62	198,45
3,0 x 3,1 x 1,1 cm			2,20
12. Spånkniv	ljus kvartsit	119,26	202,63
6,5 x 3,0 x 1,0 cm			2,35

X/ tillvaratogs i 1968 års fyllningsmassor.

		<u>läsa</u>	<u>håll</u>	
13. Krosskrapa 3,3 x 2,5 x 2,4 cm	ljus kvartsit	112,10	199,15	2,20
14. Bearbetat avslag 5,5 x 5,0 x 0,6 cm	ljus kvartsit	119,0	203,0	2,35
15. Skrapa 3,2 x 3,1 x 0,8 cm	ljus kvartsit	116,11	205,03	2,08
16. Bearbetat spån ^{1/} 6,9 x 2,1 x 1,1 cm	svart skifferlik- nande material	116,37	203,42	1,62
17. Del av bearbetat spån ^{1/} 1,6 x 1,0 x 1,5 cm	svart skifferlik- nande material	117,50	203,90	---
18. Bearbetat avslag 6,5 x 3,8 x 0,5 cm	ljus kvartsit	116,02	207,88	2,02
19. Skrapa 3,9 x 3,2 x 1,1 cm	ljus kvartsit	119,67	207,70	2,25
20. Skrapa 8,4 x 5,4 x 2,4 cm	ljus kvartsit	119,67	207,70	2,25
21. Del av skrapa 4,2 x 2,0 x 1,3 cm	ljus kvartsit	119,52	207,65	2,26
22. Bearbetat avslag 5,5 x 3,2 x 0,7 cm	ljus kvartsit	119,26	207,79	---
23. Del av pilspets 1,8 x 1,5 x 0,6 cm	ljus kvartsit	119,11	209,70	2,02
24. Skrapa 3,6 x 4,2 x 1,2 cm	ljus kvartsit	121,85	208,61	2,24
25. Bearbetat stycke 9,7 x 7,5 x 2,6 cm	ljus kvartsit	121,20	209,90	2,11

^{1/} nr 16 och 17 passar ihop.

			<u>lära</u>	<u>lära</u>	<u>lära</u>
26.	Skrapa 3,2 x 2,3 x 1,0 cm	ljus kvartsit	123,93	206,85	2,29
27.	Skrapa 3,4 x 3,0 x 1,2 cm	ljus kvartsit	123,40	206,83	2,29
28.	Skrapa 4,1 x 4,6 x 1,1 cm	mörk kvartsit	123,25	206,70	2,35
29.	Skrapa 5,5 x 3,0 x 1,3 cm	ljus kvartsit	121,32	197,60	2,34
X 30.	Bearbetat avslag 0,9 x 1,5 x 0,3 cm	ljus kvartsit	---	---	---
XX 31.	Spånskrapa 5,4 x 2,8 x 0,6 cm	mörk kvartsit	116,63	208,06	1,95
XX 32.	Filspets	grå kvartsit	118,70	209,20	2,06
X 33.	Skrapa 2,1 x 1,5 x 0,8 cm	ljus kvartsit	---	---	---

X/ tillvaratagen i 1968 års fyllningsmassor.

XX/ lager II.